

Komiki -hadithi kwa njia ya michoro

Leif Packalén na Katti Ka-Batembo

Utangulizi

Matumizi ya vielelezo nya michoro katika kuelimisha yamekuwapo kwa muda mrefu na umuhimu wake unafahamika. Michoro au picha hupeleka ujumbe kwa haraka na kueleweka kwa urahisi hata kwa watu ambaao uwezo wao wa kusoma ni mdogo.

Hivi karibuni matumizi ya michoro yameongezeka zaidi na hasa kwa kutumia hadithi zenye michoro yaani komiki. Hadithi kwa njia ya michoro au komiki zina uwezo mkubwa wa kupeleka ujumbe kwa walengwa kwa kuwa huburudisha na kusisimua na hasa hadithi zenyewe zitkiwa zinahusu walengwa wenyewe. Pia ni muhimu iwapo mchoraji wa hadithi hizi atakuwa anatokana na jamii yenye kwa kuwa anayafahamu mazingira na mila na desturi za walengwa.

Komiki zimekuwa zikitumika kwa muda sasa kwa lengo la kuburudisha na hasa katika magazeti ya mzaha kuanzia miaka ya tisini baada ya kuwepo uhuru wa magazeti. Hata hivyo matumizi ya komiki si kwa lengo la kuburudisha tu bali zinaweza kutumika kama zana muhimu ya kuelimisha jamii masuala mbalimbali kama vile afya, elimu ya mazingira, uchumi, kilimo na kadhalika.

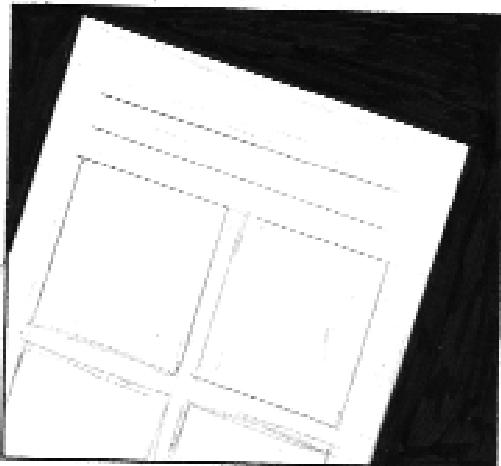
Mashirika yasiyo ya kiserikali yaani NGO vikundi na taasisi mbalimbali huwa na programu za mafunzo katika kueneza ujumbe husika kwa kutumia zana mbalimbali. Baadhi ya mashirika hivi sasa yameanza kuona umuhimu wa matumizi ya hadithi za michoro. Hata hivyo si watu wengi wanafahamu umuhimu wa komiki au jinsi ya utayarishaji wa hadithi hizi na hasa kwa kuwa zinahusisha michoro wengi huhofia kuwa hawajui kuchora.

Lengo la kijitabu hiki ni kutoa mwongozo kwa watumishi na wadau mbalimbali wa mashirika yasiyo ya kiserikali, vikudi nya kijamii na taasisi jinsi ya kutayarisha hadithi za michoro yaani komiki na jmatumizi yake kwa lengo la kuelimisha. Huhitaji kuwa mchoraji stadi kutayarisha hadithi hizi bali lililomuhimu ni ujumbe utakaowasilishwa na michoro yako.

Katika kijitabu hiki tutaonyesha baadhi ya michoro iliyotayarishwa na watu kutoka mashirika yasiyo ya kiserikali ambaao si wachoraji stadi lakini wameweza kutoa ujumbe wenyewe kueleweka zaidi kwa njia ya komiki.

Ni matumaini yetu kuwa kijitabu hiki kitakuwa ni msaada mkubwa kwa wote ambaao wamekuwa wakifkiria kuanza kutumia komiki katika kueneza ujumbe.

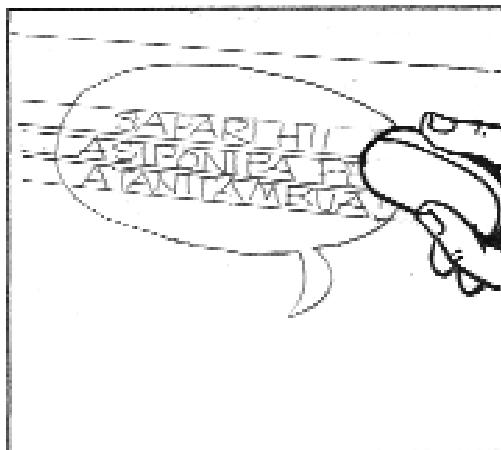
Mpango wa kazi kwa ufupi

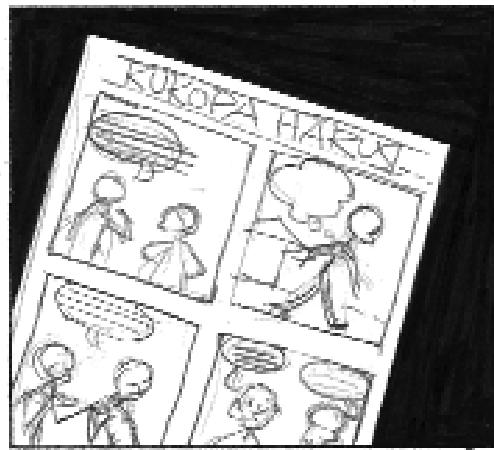
Buni hadithi na kuigawa katika peneli

Piga mistari ya kuandikia na kuandika maandishi

Futa maandishi yasiyo muhimu

Chora michoro ya wahusika katika hadithi kwa kalamu ya risasi

Chora kwa ukamilifu katika karatasi nzuri na kupiga mistari ya peneli

Malizia kwa kutia wino mweusi na kufuta penseli, hadithi iko tayari

Komiki: hadithi zinazosimuliwa kwa mfululizo wa michoro

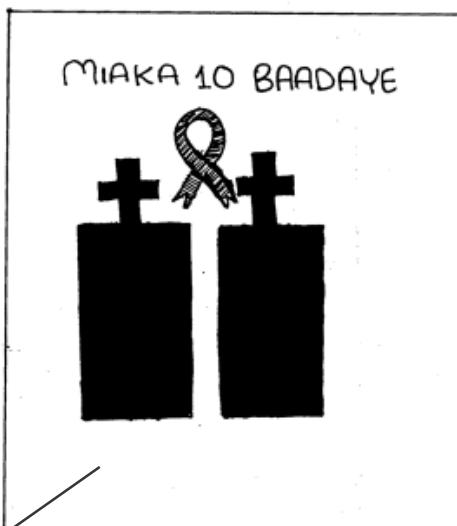
Kichwa cha habari: Unaweza
kuweka maelezo kama vile
jina la mhusika au mada
iliyopo katika hadithi

Peneli ya kwanza:

Hii lazima ioneshe
utangulizi na mahali
pa tukio.

Peneli ya pili:
Hapa hadithi

KONDOMU

Peneli ya tatu:

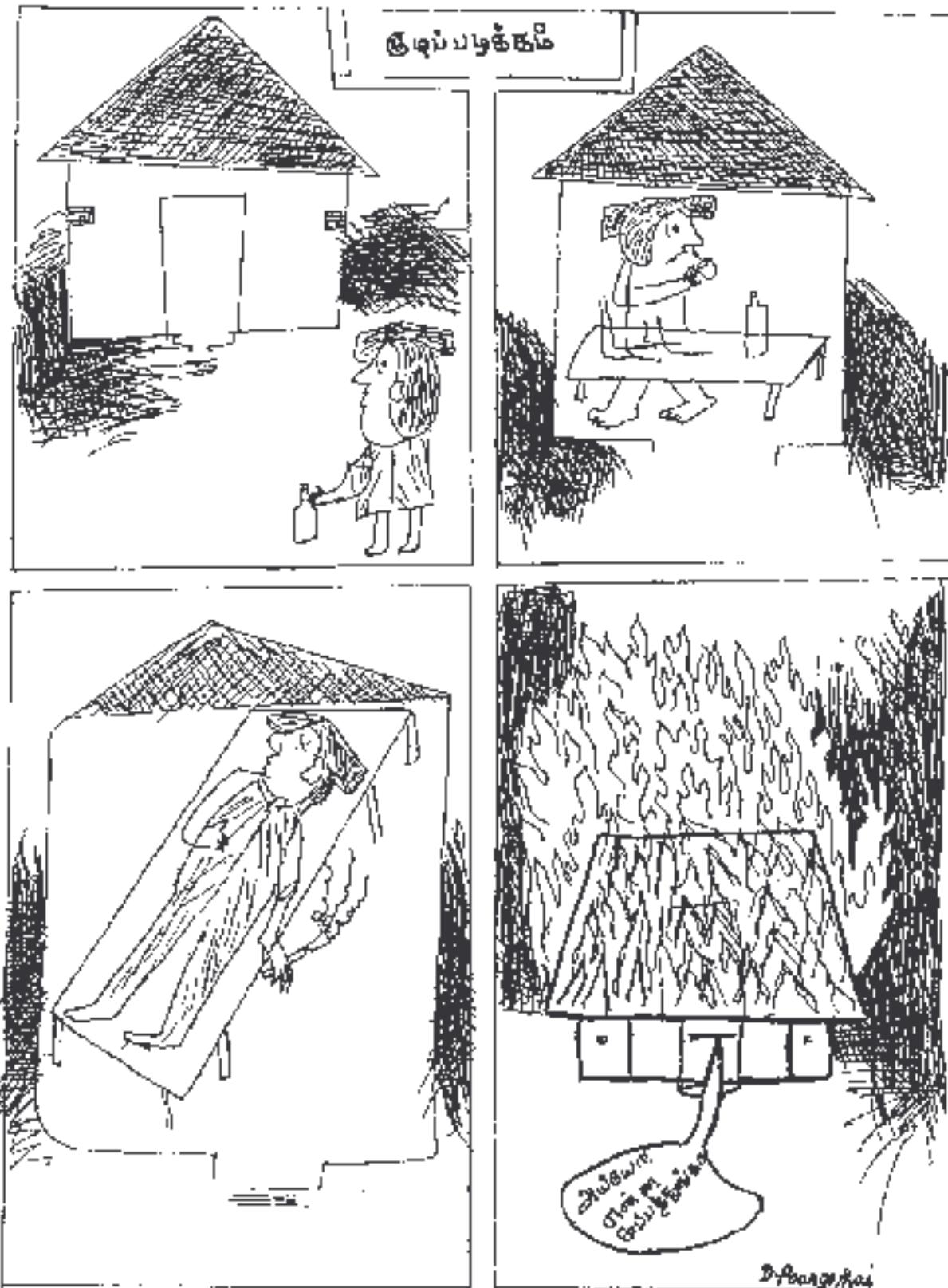
Hadithi inachukua
mwelekeo wenye
kuvutia na

Peneli ya nne: Hadithi
inaisha na yote aliyopata
msomaji yanahitimishwa.
Msisimuko katika hadithi
husaidia msomaji kuelewa

Jina la mtunzi liwekwe
hana, kama mmoja
alitunga na mwengine
akachora ni lazima
majina yate mawili

© Samuel matiko@hotmail.com
TANZANIA YOUTH AWARE TRUST FUND (TAYA)

Komiki ni simulizi za taswira

Hadithi hii inayohusu "ULEVI" ilitungwa na kuchorwa na D. Pongothai kutoka India, inasimulia kisa cha mwanamme aliyekuja na chupa ya pombe nyumbani kwake, baada ya kuinywa anaanza kuvuta sigara huku amelala kitandani na hatimaye kuuguza nyumba. Hadithi yote

Komiki kimsingi ni taswira

Katika hadithi hii inayohusu UKIMWI peneli ya kwanza mwanamke anaonekana kugundua kitu katika mkoba wa mme wake na peneli ya pili mwanamke anamwonyesha kitu hicho mme wake. Bila kutaja kitu chenyewe msomsji anatambua kuwa ni pakiti ya kondomo kwa kuona maandishi juu ya hiyo pakiti.

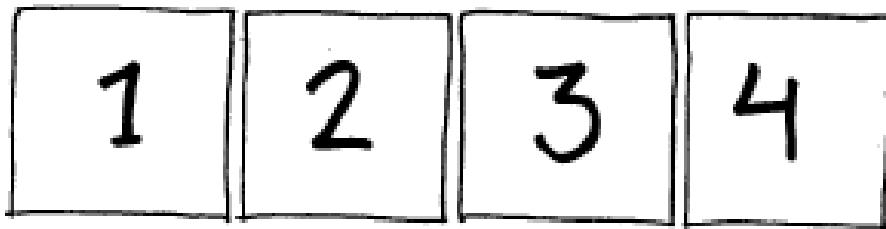
Mfano kutoka hadithi inayohusu mgawanyo wa kazi kulingana na jinsia; Wanaume wanaaonekana wakinywa pombe na kupiga gumzo wakati mama anaandaa chakula cha jioni na kulea watoto baadaya kazi zote za mchana.

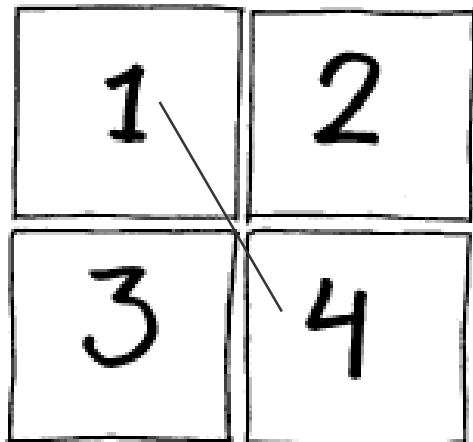
Hapa mtu anayeshukiwa kwa wizi wa kuku anaonekanaa anakimbia na kuku amemshika mkononi. Mama aliyeibiwa kuku wake anaomba msaada na mtu mmoja mwenye nguvu anajiandaa kumdhibiti mtuhumiwa.

Komiki lazima zitumie lugha ya vitendo, nyuso na taswira kwa ajili ya kutoa mvuto na vionjo vingine katika hadithi ili kufikisha ujumbe kadiri iwezekanavyo. kanuni ni:
Simulia kwa kuonesha.

Mpango wa usomaji

Komiki husomwa kutoka kushoto kwenda kulia.
Msururu mmoja wa **peneli** huitwa (**strip**) mfululizo

Komiki inapochapiswa katika sehemu ndogo yenye msururu wa mfululizo wa **peneli**, msururu wa juu ndio husomwa kwanza.

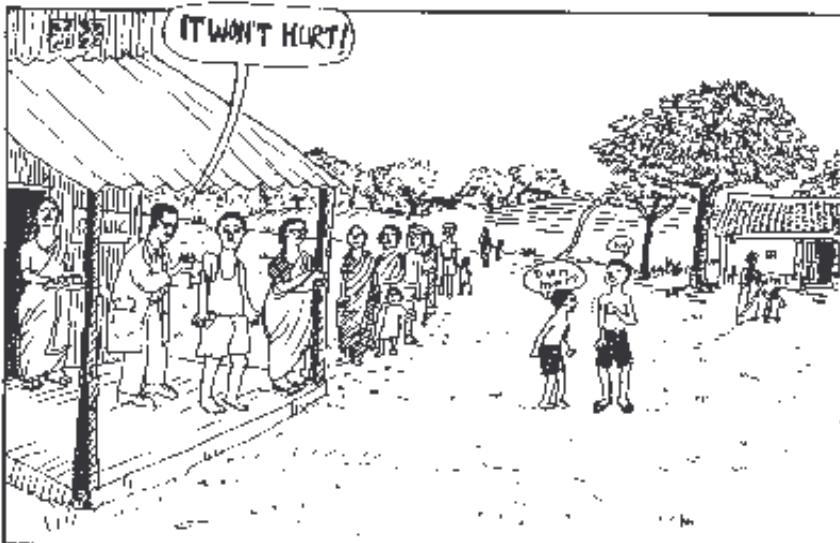
Utaratibu ni kwamba usomaji huanzia kushoto na kuelekea kulia kisha juu halafu nchini.

Utaratibu wa usomaji ndani ya **peneli** moja ni huo huo kwanza husomwa kutoka kushoto kwenda kulia na kama hii haiwezekani basi yaweza kuwa kutoka juu kwenda chini.

Kwa lugha kama Kiarabu ambapo usomaji huanzia kulia kwenda kushoto basi na komiki hufuata utaratibu wa maandishi.

Michoro katika peneli

Katika **peneli** hii kila
kitu kinaonekana,
sura ya kijiji, jengo la
kiliniki, daktari na

Katika **peneli** hii watu
wanaonekana kwa ukamilifu.
Bango, daktari na manesi
vinatujulisha kuwa hapa ni

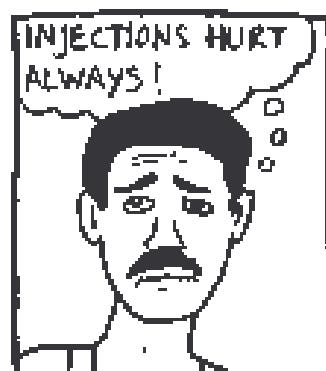
Katika **peneli** hii robo tatu
tu ya urefu wao
inaonekana. Mtu wa
mwisho haonekani vizuri.

Sehemu ya juu yawatusika tu
ndiyo inayoonekana. Hapa
sura ya eneo walilopo

Sehemu ya juu ya mta
mmoja tu ndio
inayoonekana. Msisitizo
hana ni mta anayeonekana
tu ndiye anayeongea.

Shingoni na uso tu. Kwa
mchoro huu unaweza kuonesha
sehemu za uso vizuri na hisia

Kuchora uso kwa kutumia maumbo mbalimbali

Japokuwa watu wana sura tofauti lakini sura aina mbalimbali zinaweza kuchorwa kutokana na umbo aina moja kwa kutofautisha macho, nywele, pua nk. Hapa kuna mifano michache jinsi ya kutofautisha uso wa msichana na mvulana

Hatua ya

Hatua ya

Hatua ya

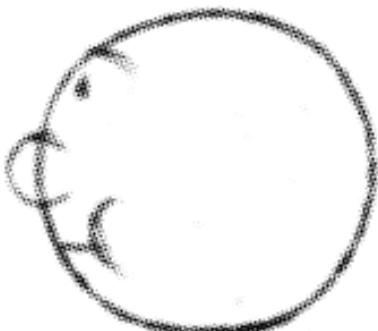
Hatua ya

Hatua ya

Hatua ya

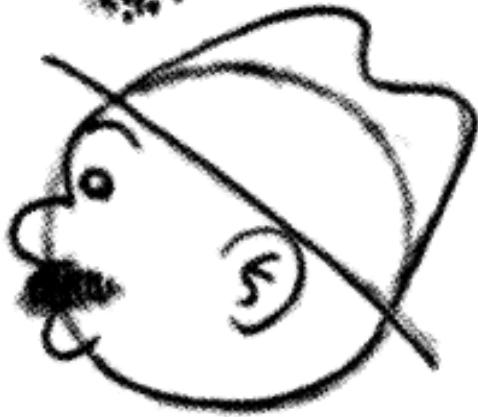

Hatua ya

Hatua ya

Mifano zaidi ya kuchora sura mbalimbali kwa kutumia umbo moja la mviringo.

Sura pia zinaweza kuchukua maumbo tofauti. Hii hapa mifano zaidi ya kuchora sura mbalimbali kwa kutumia umbo la yai, embe na kibuyu.

Sura nibili tofauti zilizochorwa
kutokana na umbo la yai. Katika
sura ya pili yai limegeuzwa juu

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Sura ya kijana kutokana na
umbo la embe.

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Sura ya mwanamke mnene
kutokana na umbo la yai.

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Sura ya mwanamme mwenye
ndeu nyingi na kibandiko
kutokana na umbo la kibuyu.

Hatua ya -1

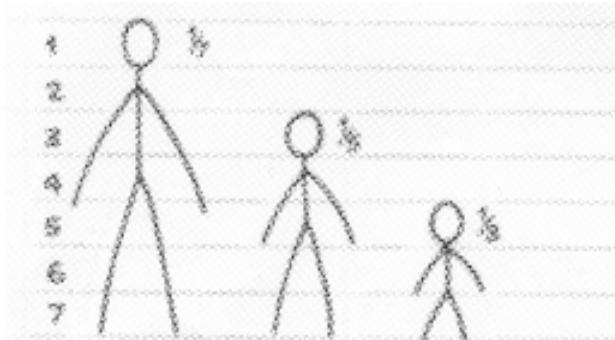

Hatua ya -2

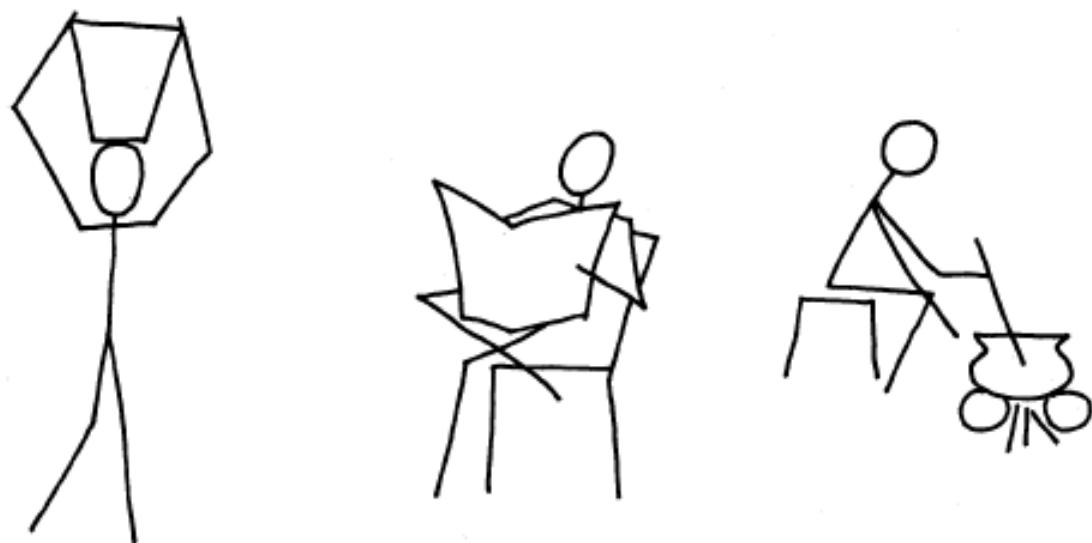
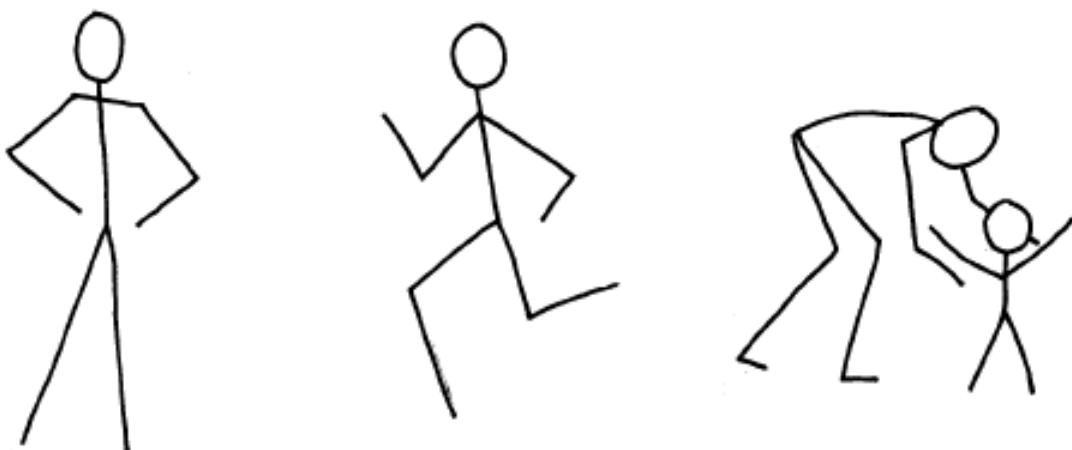
Kuchora mtu kwa kutumia maumbo njiti

Ili kuchora umbo kamili la binadamu njia rahisi ni kuanza na umbo njiti. Hii hurahisisha kukadiria kimo na mkao wa mtu unayetaka kuchora kulingana na kitendo anachofanya.

Kimo halisi cha mtu mzima huwa mara saba ya urefu wa kichwa.
Kimo cha mtoto mkubwa kiasi ni mara tano ya urefu wa kichwa chake. Na urefu wa mtoto mdogo anayaanza kutembea ni mara tatu ya kichwa chake.

Midoro njiti katika mkao na vitembo mbalimbali

Kwa kuangalia midoro hii ya njiti unaweza kujuua ni kitendo gani kinafanyika

Kubadili umbo njiti kuwa umbo kamili

Hatua inayofuatia baada kuchora umbo njiti ni kulipa umbile kamili kwa kuchora mstari kufuatia umbo hilo.

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Hatua ya -1

Hatua ya -2

Maelezo ya nyuso

Hisia za mhusika katika hadithi lazima zionekane kutoka usoni, Maelezo ya nyuso yanaweza kutofautishwa kwa kubadilisha mdomo, macho na nyuso, hii hapa mifano michache.

Uso wenyewe tabasamu

Uso wenyewe huzuni

Uso wenyewe hasira

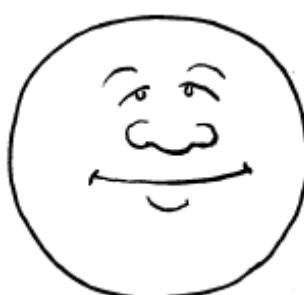
Uso wenyewe furaha

Uso wenyewe mshangao

Uso uliochoka

Uso wenyewe kiburi

Uso wenyewe shaka

Uso wenyewe hofu

Uso wa mlevi

Uso wenyewe aibu

Uso wenyewe kufikiria

Maandishi

UFUNGIZI

Maelezo ya utangilizi lazima yawe ya kwanza kusomwa. Hii ina maana ni bora kuyaweka kwenye kona ya juu ya kushoto katika **peneli**, kisanduku cha maneno mara nyingi ni cha mstatili

NA HUTU NI BI MALIBORA ANI
MAMA WA NMMSANI, AMEAMUA
KURGA ASOMEE WA MAFWA
ILI KLOWEZA PATO
LA FAMILIA TAKE.

MAANDISHI

KWANZA PIGA
MISTARI KWA AJILI
YA MAANDISHI

MAZUNGUMZO

KWANZA PIGA
MISTARI KWA AJILI
YA MAANDISHI

KWANZA PIGA
MISTARI KWA AJILI
YA MAANDISHI.

KWANZA PIGA
MISTARI KWA AJILI
YA MAANDISHI.

Kwanza piga
mistari, Kisha
andika maandishi
kwa penseli.

Kisha chora **puto**
(balloon) na kuonesha
kuzunguuka maandishi
ukiacha nafasi ya
kutosha kutoka **puto**

Halafu andika
maandishi kwa
wino na kumalizia
na mistari ya **puto**.

Futa penseli.
Sasa kazi ni safi
na yenyewe
kusomeka.

NJOO
KESHO!

WAKATI WANGU
UTAPIKA KARIBUNI..

NJOO TENA BAADAYE
-TUTAKUSHANGAZA.

Mkono (pointer)
unaweza kuwa mrefu
kadri inavyochitajika.

Mkono wa **puto** lenye maneno
ya kufikiria huchorwa kwa
miviringo midogomidogo.

Puto linaweza kuwa na
umbo kulingana na
muundo wa maneno.

PIGA KURA
NA UNICHAGUE MIMI!

HAIWEZEKANI
KABISA,
HAIWEZEKANI!

KAMA
UTAWAHI
KUFIKA
NI BORA
ZAIDI.

Maneno yenyewe msisitizo
yaandikwe kwa wino mzito.

Maputo yanaweza kuwa na umbo lolote muhimu
yasibane maandishi na mkono wake uelekeze kwa
yule, anayeongea au anaefikiria.

Kutia wino

1

2

3

Kwanza chora kwa penseli nyepesi kisha mistari ya kuandikia, mwisho andika henifi.

Chora mistari yote kwa kalamu ya wino mweusi.

Futa alama zote za penseli.

4

5

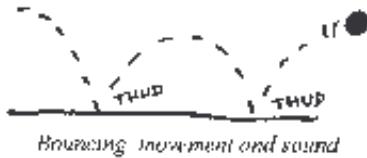
Jaza wino mweusi sehemu zinazohitajika kwa kalamu

Ukipenda weka mapambo zaidi pale panapostahili

Tumia wino mweusi tu! Kama utatumia rangi ya kijivu au hafifu mchoro hautapendeza ukipigwa **fotokopi**.

Sauti, mwendo, harufu, n.k.

Unapohitaji kuashiria sauti, mwendo au mtingisiko, harufu n.k. unaweza kutumia aina tofauti ya alama katika mchoro. Alama hizi lazima ziwe rahisi kuelezeza kwa msomaji. Hivyo ukichora kitu kipyä jaribu kuonesha kwa rafiki zako wachache kwanza kuona kama kinaelewaka, Hapa kuna mifano michache.

Mwendo na sauti ya kudunda

Mkono ukipunga taratibu.

Mwendo wa kasi. Angalia gari liko juu na magurudumu yanaonekana yakiwa umbo la yai huku yanelalia mbele.

Sauti ya gari baada kupiga **breki** angalia bodi la gari

Maumivu yanaweza kuonesha kwa kuvimbisha na kuweka alama za mistari midogo midogo na nyota zikinururika kutoka sehermu iliyoumia.

Mistari ya mawimbi huonesha harufu.

Mzunguko wa **feni** huonesha kwa mistari kuizunguka.

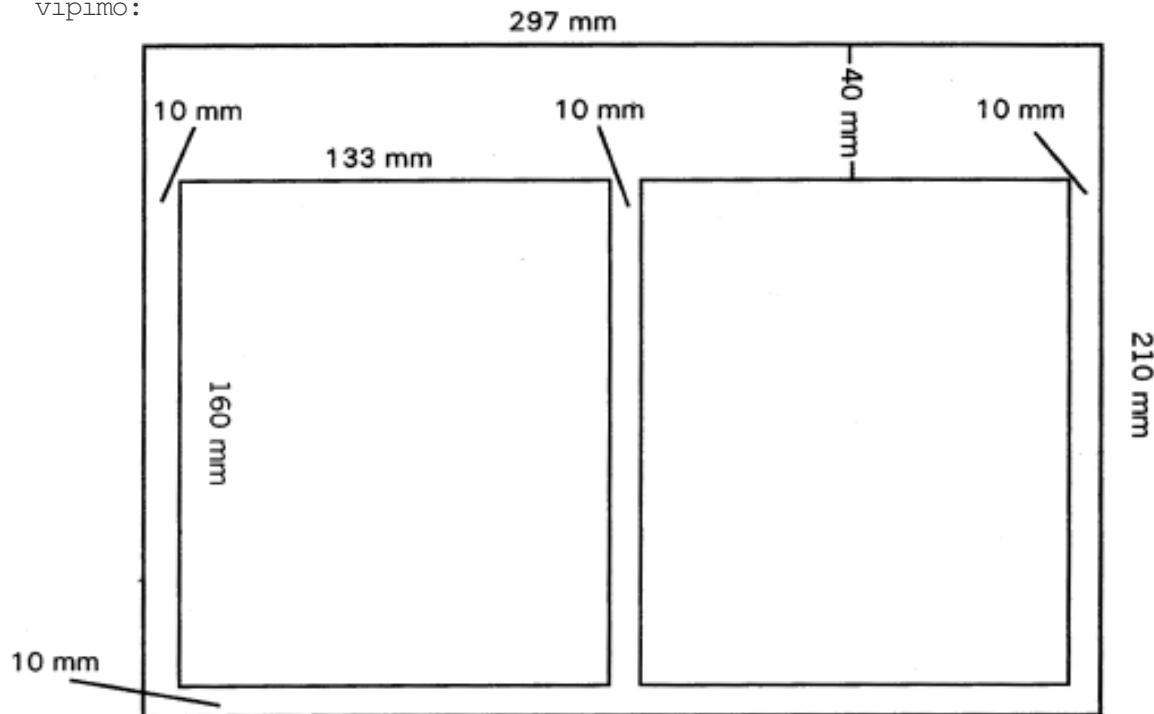

Sauti ya muziki huonesha kwa kuchora alama za muziki na mistari ikichomoza kutoka redioni.

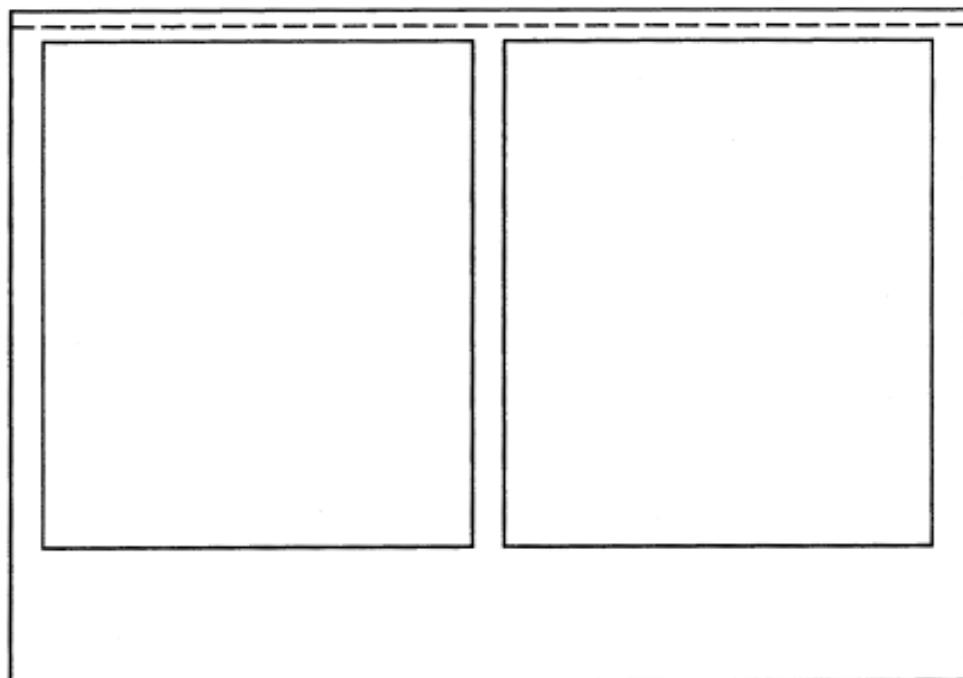
Hadithi za komiki za ukutani

Wazo la komiki za mabango ya ukutani ni kuunganishwa karatasi mbili za A4 ilikupata bango moja dogo. Pande zote mbili zenyenye muundo na vipimo namna moja huunganishwa huku peneli za juu na chini zikitazamana, Hii inakupa muundo wa bango kama ilivyo hapa chini.

vipimo:

Vipande vyote viwili viunganishwe kwa gundi vikipishana kwa vipimo vya milimita 5–10.

Kama una mashine ya fotokopi yenyenye kutoa karatasi wa A3 unaweza kutengeza bango lenye ukubwa wa A2 kwa kutumia vizuri (miraba) kama ilivyo katika mfano wa A4 hapo juu, ikikuzwa kwa asilimia 140 mara mbili.

Katika hadithi ya bango la ukutani kuna nafasi urefu wa sentimita 4 juu na chini ya peneli, katika sehemu ya juu unaweza kuandika kichwa cha habari na hata nembo. Katika sehemu ya chini yanaweza kuwekwa maelezo zaidi kuhusu shirika linalotumia mabango kama vile anuani, n.k. Unaweza kuitumia nafasi hiyo pia kwa kuweka kauli mbiu.

N e m b o

Kichwa cha
habari

ELIMU NA MSICHANA

BY KATUNZI - HAKIELIMU

maelezoya
mchapishaji

Imetolewa na.....
S.L.P. Dar es Salaam

jina la
mtayarishajii

Mfululizo hapa chini umeundwa kwa kufuata michoro ya bango iliyopunguzwa kwa asilimia 50. Hii ni njia nyingine ya kuiweka hadithi ileile katika chapisho kama vile kipeperushii.

BY KATUNZI - HAKIELIMU

Mifano ifuatayo ni hadithi za komiki zinazoweza kutumika kama mabango ya ukutani. Komiki hizi zilitayarishwa na washiriki wa warsha ya uchoraji kwa watumishi wa mashirika yasiyo ya kiserikali iliyoandalifi na World Comics Finland kwa ushirikiano na TANGO.

HAKI SAWA YA MIRATHI

Naomi Makota: Women Advancement Trust (WAT)

Hadithi kuhusu haki ya mirathi iliyotungwa na kuchorwa na Bi Naomi Makota kutoka Shirika la Women Advancement Trust liliopo Dar es Salaam.

MWANAMKE NA SHERIA YA ARDHI 1999

By Grace D. (WLAC)

Mwanamke na Sheria mpesa ya ardhi. Hadithi hii imetungwa na kuchorwa na Bi Grace Daffa kutoka Women's Legal Aid Centre (WLAC), Dar es Salaam.

Kutengeneza kijitabu cha kurasa 8

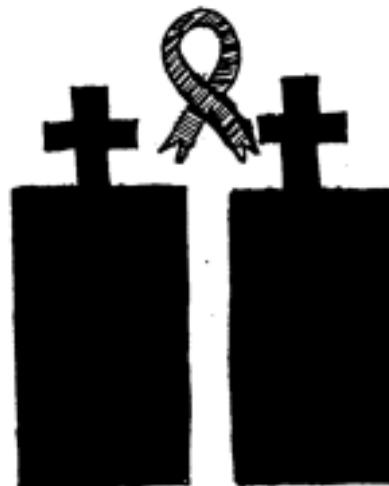
1. Chagua ukubwa wa **peneli** kwa ajili ya hadithi yako, Eneo katika **A4** ni milimita 148 kwa 105 mm kama utaacha nafasi ya milimita 10 kila upande, ukubwa wa peneli zako utakuwa milimita 139 x 85. Hapa kuna mifano michache jinsi nafasi hizi zinavyoweza kutumika.

HAKI SAWA

Huu ni ukubwa wa mwisho, unakupa nafasi nzuri kuweka puto upande wa juu wa peneli.

MIAKA 10 BAADAYE

Peneli hii ni ndogo kidogo na inaweza kutumika pale unapohitaji kuweka maelezo kwa chini .

KONDOMU

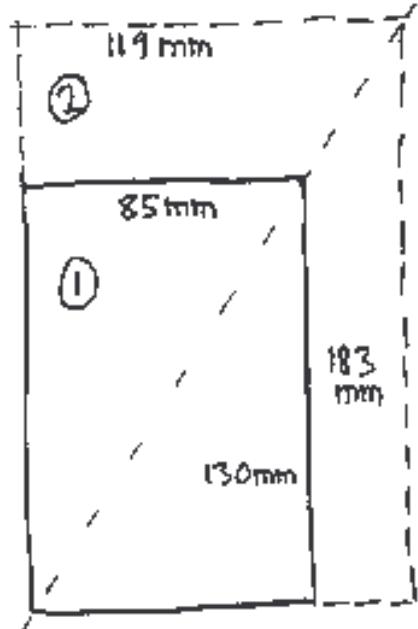

Jinsi ya kutumia nafasi ya ukurasa.

Katika ukurasa wa kwanza jina la hadithi lazima litokee.

Inashauriwa kila mara kutumia sehemu ya juu kwa kuweka maneno ya mazungumzo

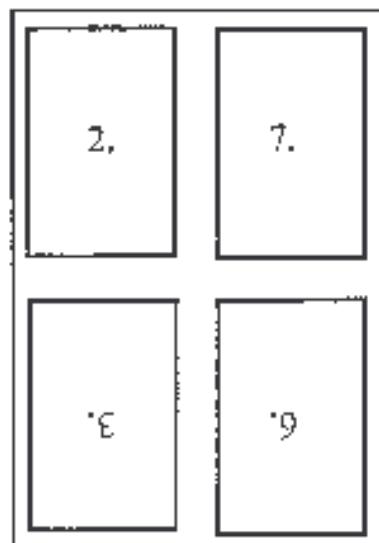
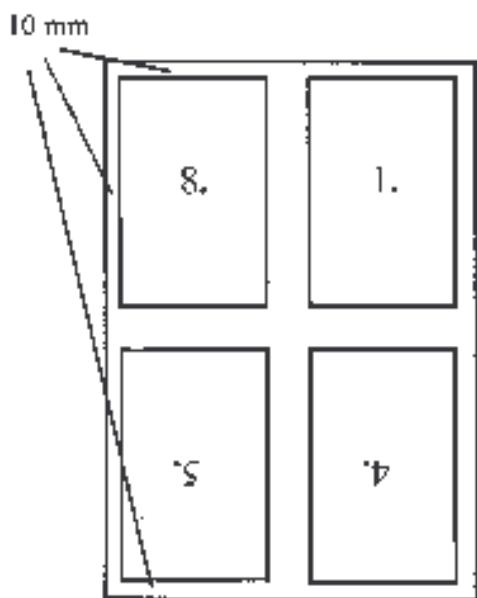
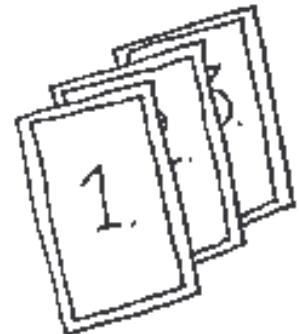
- 1.Ukubwa sahihi wa peneli
- 2.Ukubwa uliokuzwa kwa asilimia 141% (A4-A3)

2.Vipimo vya peneli: Iwapo unataka kuchora katika karatasi kubwa kumbuka kuwa na vipimo sahihi . (A4 kwenda A3 ni asilimia 70%), hivyo ukichora katika ukubwa wa milimita 119×183 unatakiwa upunguze kwa asilimia 70% kabla ya kuunganisha hadithi yako kwa ajili ya kuchapisha.

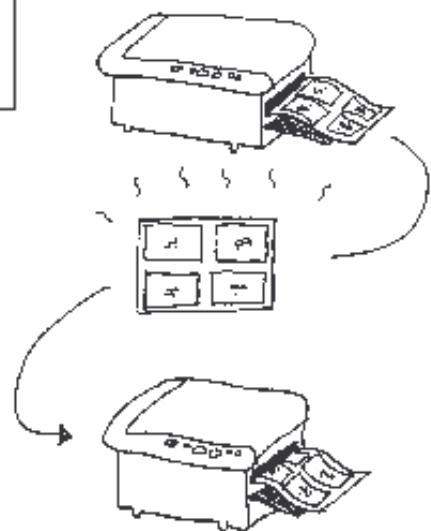
3 .Chora hadithi yako

4.Kata peneli na kuziunganisha juu ya karatasi ya ukubwa wa A4 kwa mpango uliooneshwa hapa chini.

Acha nafasi ya milimita 10 kutoka kila upande na nafasi ya kati iwe milimita 20.

5. Rudufu (**piga fotokopi**) karatasi zote mbili ulizounganisha katika karatasi moja. Hakikisha pande zipo sahihi. Ukishapiga **fotokopi** upande mmoja acha karatasi ipoe kabla hujapiga upande wa pili. Hii husaidia karatasi kutogandamana.

6. Kunja ukurasa namba 1 ukiwa juu na ukurasa 8ukiwa pembeni mwake

7. Kunja tena kiasi ukurasa namba 1 peke yake ndio unabaki juu.

8. Shona kwa mashine kubwa ya **stepula** katikati

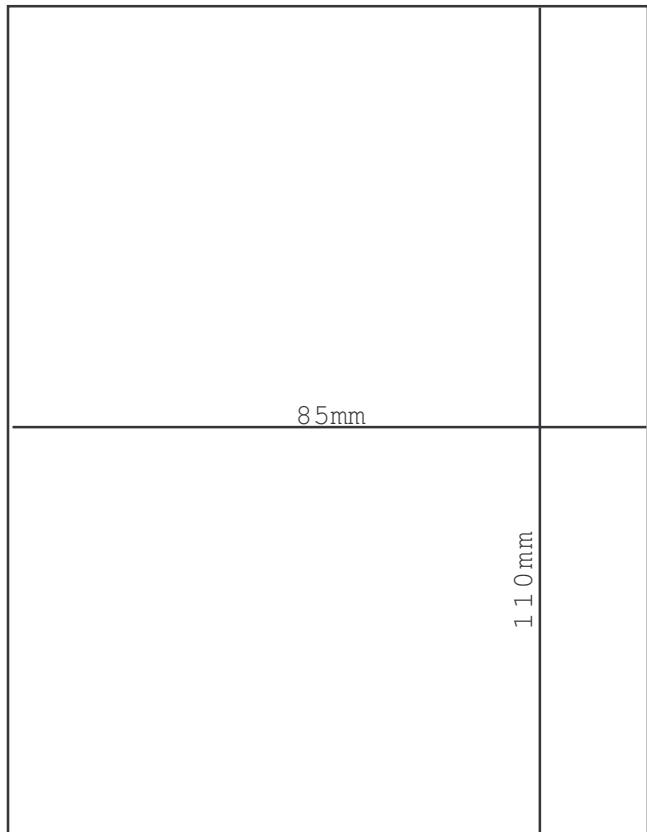
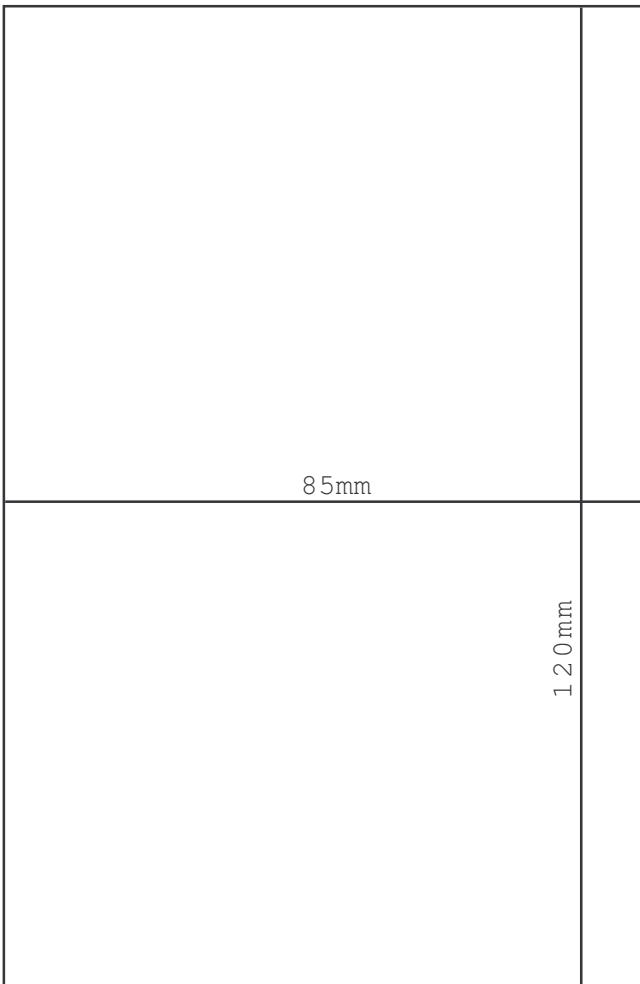

9. Kata chini kwa kisu ili zifunguke

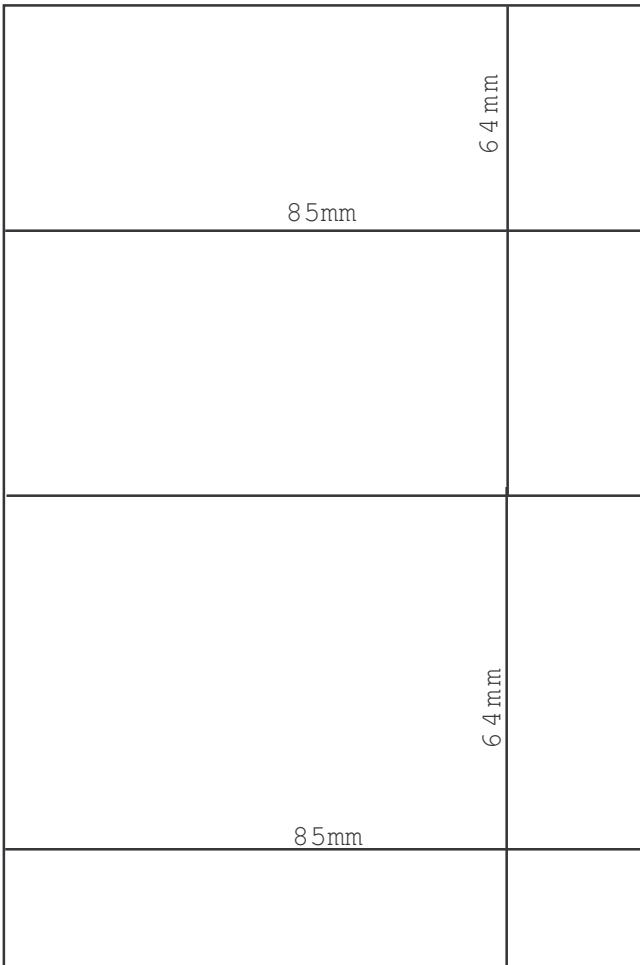
.....au unaweza kutumia mkasi

Kijitabu chako kiko tayari

Katika paneli fupi kiasi unaweza kuweka maelezo au tafsiri ya chini ya peneli kama inahitajika kufanya.

Kijitabu chenye kurasa 8 kilichopigwa fotokopi na kukunjwa kutoka kurasa ya A4

Hivi ni vipimo vya paneli vinavyopendekezwa, kama unataka kuacha nafasi ya maelezo au peneli mbili kila ukurasa, ukubwa usizidi milimita 85 kwa 130, ambapo unatakiwa kuacha nafasi ya milimita 10 pemberi mwa karatasi. Hii inatosha kuachia nafasi wakati wa kupiga fotokopi isije kukata mchoro

Kutengeneza kijitabu cha kurasa 12

Waweza kutengeneza kijitabu kidogo cha kurasa 12 kwa kupiga

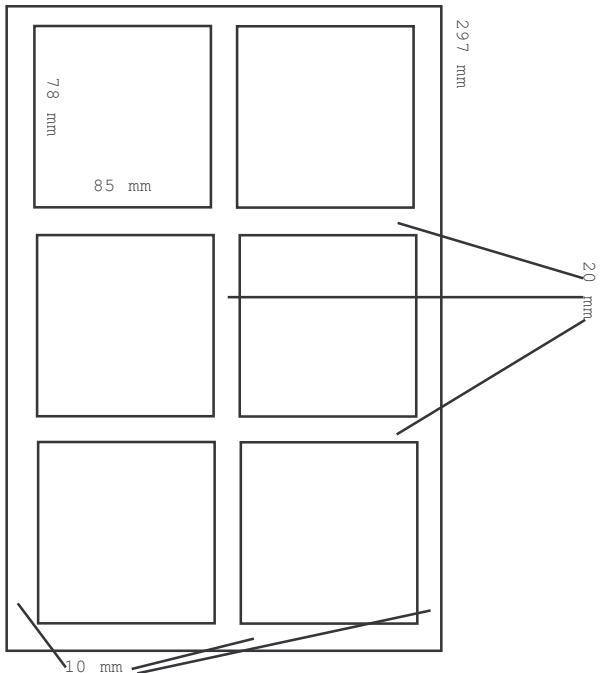
fotokopi pande zote mbili za karatasi yenye ukubwa wa A4 ukiwa na peneli katika mpango kama inavyooneshwa hapa.

Kisha kata kurasa na kuziunganisha. Zishone kwa mashine ya stepula na uzikunje

Ni kijitabu kwa gharama ya karatasi moja iliyopigwa **fotokopi** pande mbili.

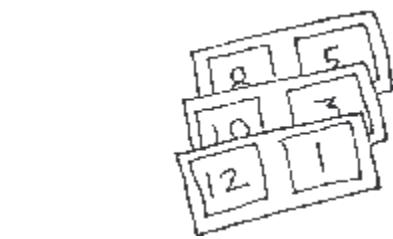
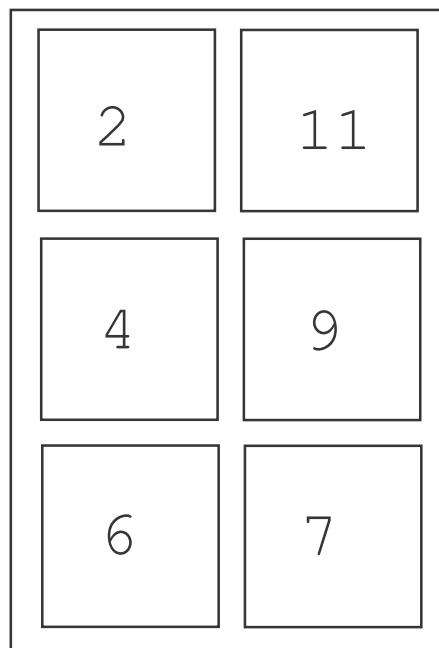
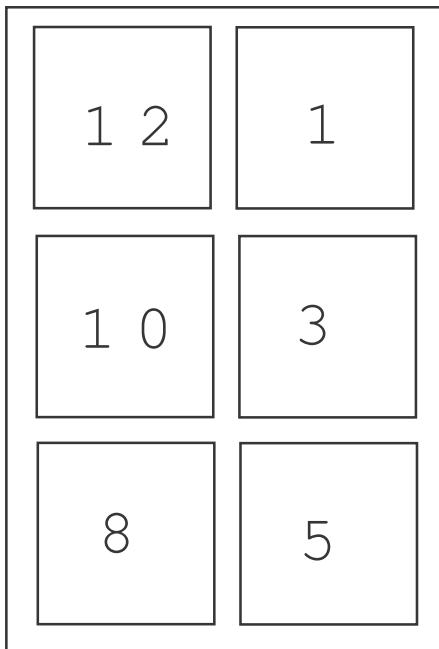
Vipimo vinaoneshwa katika mchoro huu.

vipimo:

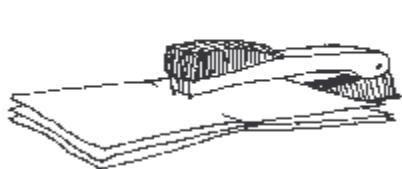

mbele

nyuma

kata kurasa

zishone pamoja

....kunya na kijitabu kiko tayari

Kijitabu cha mkunjo wa kinanda (*kodiani*)

Kijitabu cha mkunjo wa kinanda hutengenezwa kutoka karatasi ya ukubwa wa A3 iliyopigwa fotokopi). Hadithi ni ya peneli 8. Kijitabu hukunjwa kama kinanda cha *kodiani* kutoka karatasi ya A3 iliyogawanywa safu 4 zilizo sawa kila safu ikiwa na hadhithi kamilifu. Chini mfano uliotengenezwa kwa kutumia hadithi iliyochorwa na S. Fransis kutoka shirika la VCDS Tamil Nadu India inayohusu ndoa. Ukubwa wa kijitabu ni milimita 74, urefu na upana milimita 52.5

sehemu ya mchoro iliyokuzwa

52,5 mm

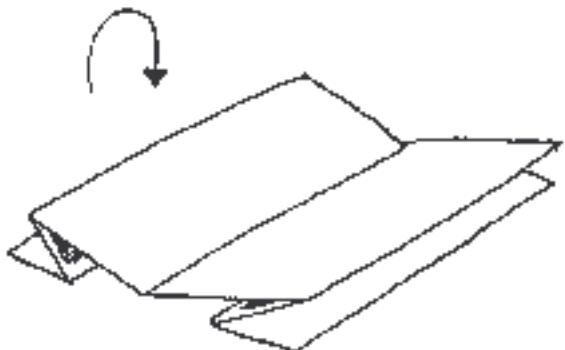
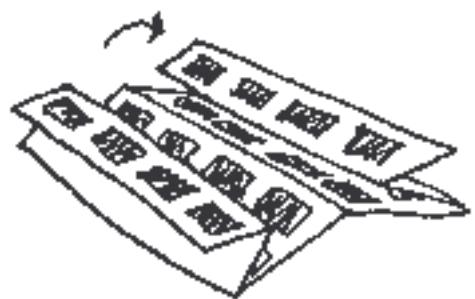
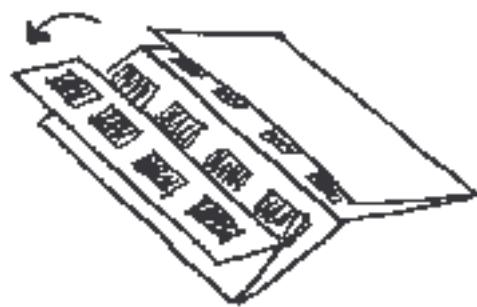
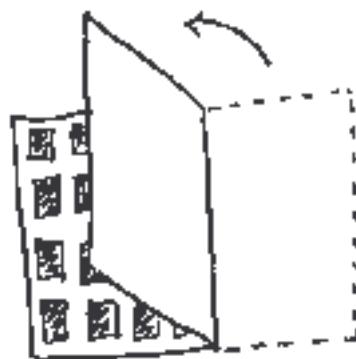
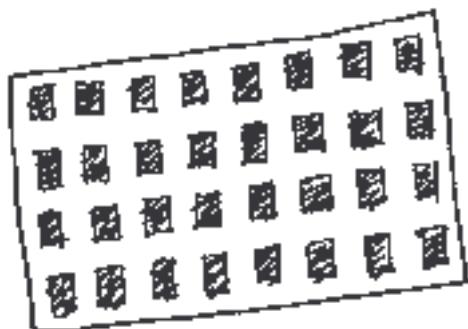
Ukubwa michoro ni kati ya milimita 60–65 na upana ni milimita 38, yatengemea kama unahitaji kuweka maelezo chini ya michoro

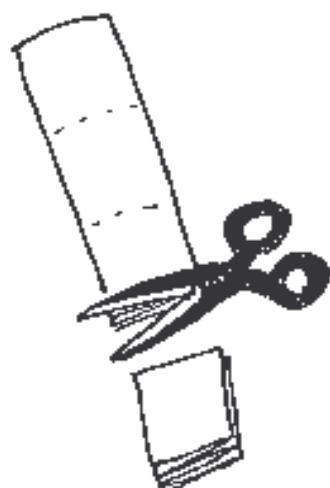
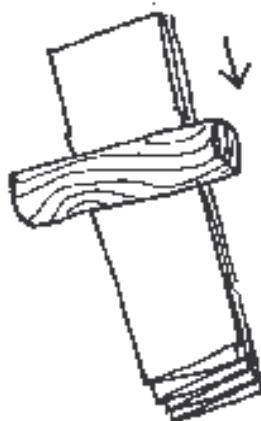
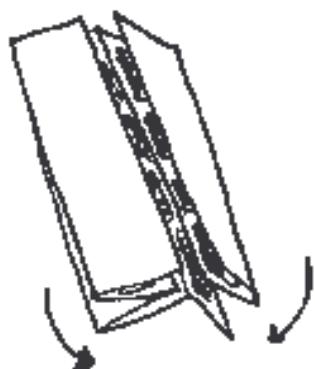
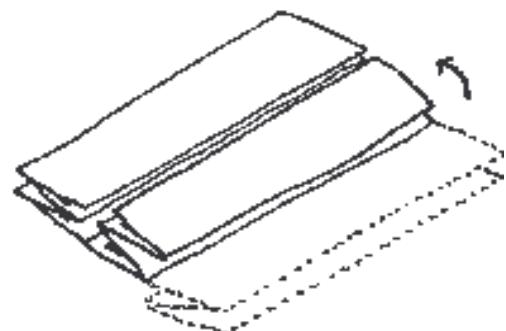
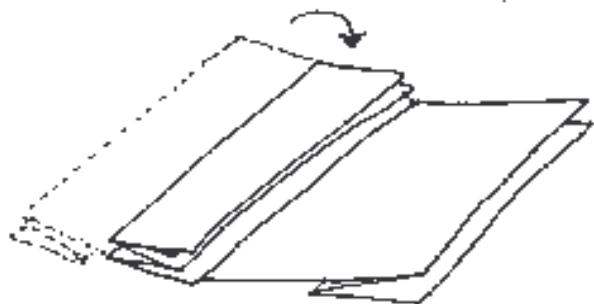
Unaweza kuchora mchoro mkubwa na kuupunguza wakati wa kurudufu kwa kuwa ukichora ukubwa ulio sawa michoro huwa midogo sana.

Kijitabu cha kinanda kinafaa zaidi kwa kuwa ni kidogo na kinaweza kutumika kwa masuala nyeti

Maelezo jinsi ya kukunja yapo ukurasa ufuatao.

Kukunja Kijitabu cha kinanda

Mwongozo huu umetolewa na Chama cha Wachoraji Komiki Tanzania kijulikanacho kama Tanzania Popular Media Association (TAPOMA) kwa kushirikiana na Chama cha Komiki Finland (World Comics Finland).

TAPOMA ni chama cha Wachoraji kilichosajiliwa rasmi kama Shirika lisilo la kiserikali tangu mwaka 1994. Madhumuni makuu ya TAPOMA ni kuendeleza matumizi ya hadithi za michoro yaani komiki kama njia ya mawasiliano katika shughuli mbalimbali za maendeleo. Tangu kuanzishwa kwake TAPOMA imeendesha warsha mbalimbali za wachoraji kwa kushirikiana na vyama vya Finnish Tanzania Friendship Society na World Comics Finland kwa msaada wa serikali ya Finland.

Hivi karibuni TAPOMA kwa kushirikiana na World Comics waliendesha warsha ya uchoraji wa komiki kwa watumishi na wadau wa mashirika yasiyo ya kiserikali yaliyo wanachama wa TANGO ambao si wachoraji yaani grassroot comics. Baadhi ya kazi zilizotokana na warsha hiyo zimeoneshwa kama mfano katika mwongozo huu.

World Comics Finland ni shirika lisilo la kiserikali lililoanzishwa nchini Finland na wachoraji wa komiki pamoja na wanaharakati wa misaada ya kujitolea mwaka 1997. Shirika hili hili lina wanachama na washiriki sehemu mbalimbali duniani.

World Comics huandaa warsha za komiki, kozi, miadhara, maonesho, n.k. ili kukuza matumizi ya komiki kama njia ya mawasiliano. Mpaka sasa World Comics ina ushirikiano na Tanzania, Msumbiji, Kenya, Morocco, na India. Pia imeshawaalika wasanii kutoka Tanzania, Ghana, Nigeria na Cuba katika matamasha mbalimbali huko Finland.

Tanzania Popular Media Association (TAPOMA)

S.L.P. 14894 Dar es Salaam

baruapepe: tapoma@yahoo.com

World Comics-Finland
Vanamontie 4 E 156, 03150, Vantaa, Finland
simu: +358-9-8736751
baruapepe: leif.packalen@worldcomics.fi
tovuti: www.worldcomics.fi